

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL FINANSINIŲ
NUSIKALTIMŲ TYRIMO ATAŠĖ PAREIGYBĖS ĮSTEIGIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
AMBASADOJE NYDERLANDŲ KARALYSTĖJE“**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti nutarimo „Dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo atašė pareigybės įsteigimo Lietuvos Respublikos ambasadoje Nyderlandų Karalystėje“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo siūloma įsteigti finansinių nusikaltimų tyrimo atašė pareigybę Lietuvos Respublikos ambasadoje Nyderlandų Karalystėje.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, pateikdama toliau išdėstytus argumentus, prašo įsteigti finansinių nusikaltimų tyrimo atašė Lietuvos Respublikos ambasadoje Nyderlandų Karalystėje pareigybę.

Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Nutarimo projektu teikiamus pasiūlymus ir jiems įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Tarnyba) yra pagrindinė valstybės institucija, atsakinga už nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimą ir tyrimą. Pastaraisiais metais fiksuojamas spartus finansinių nusikaltimų tarptautiškumo augimas – sudėtingos mokesčių vengimo, sukčiavimo, pinigų plovimo ir nusikalstamu būdu gautų lėšų legalizavimo schemos vis dažniau vykdomos per kelių valstybių jurisdikcijas, pasitelkiant užsienyje registruotus juridinius asmenis, fiktyvius sandorius ir tarptautinius finansinių srautų pervedimus.

Didėjantis finansinių nusikaltimų organizuotumas ir tarptautinis pobūdis apsunkina tokių nusikaltimų operatyvų atskleidimą, nusikalstamu būdu gauto turto identifikavimą ir konfiskavimą. Šių nusikalstamų veikų tyrimo efektyvumas tiesiogiai priklauso nuo išsamaus ir patikimo keitimosi informacija laiku su kitų valstybių teisėsaugos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis.

Europolo¹ duomenimis, nors Europos Sąjungos teisėsaugos institucijos kasmet ištiria daug tarptautinių finansinių nusikaltimų, didžioji dalis nusikalstamu būdu gauto turto nėra susigrąžinama, o tai rodo esamus tarptautinio bendradarbiavimo ir operatyvaus informacijos panaudojimo trūkumus. Ši problema ypač aktuali sudėtingų, kelių valstybių mastu veikiančių organizuotų nusikalstamų grupių atveju.

¹ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo nustatomi Europolo uždaviniai, funkcijos, struktūra ir sudaromas teisinis pagrindas steigti specializuotus padalinius kovai su sunkiais ir organizuotais nusikaltimais, įskaitant finansinius ir ekonominius nusikaltimus.

Svarbiausias Europos Sąjungos lygmens finansinių ir ekonominių nusikaltimų analizės ir koordinavimo centras – Europos finansinių ir ekonominių nusikaltimų tyrimo centras² (EFECC), veikiantis prie Europolo, tampa pagrindine platforma, per kurią vykdomas strateginis ir operatyvinis bendradarbiavimas, keičiamasi žvalgybine informacija ir koordinuojamos bendros ES valstybių narių teisėsaugos institucijų pastangos.

Šiuo metu Tarnyba neturi reziduojančio atstovo Europole (būstinė Hagoje, Nyderlandų Karalystėje), kuris užtikrintų tiesioginį, nepertraukiamą ir operatyvų bendradarbiavimą su EFECC, Europolu ir kitų ES valstybių narių ryšių pareigūnais. Dėl to informacijos gavimo, tikslinimo ir perdavimo procesai dažnai užtrunka, o tai neigiamai veikia ikiteisminių tyrimų operatyvumą ir nusikalstamu būdu gauto turto paieškos bei konfiskavimo rezultatus.

Atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis Europos Sąjungos valstybių narių jau yra paskyrusios savo ryšių pareigūnus dirbti EFECC, taip pat dėl augančio tarptautinių finansinių nusikaltimų masto ir sudėtingumo, kyla poreikis stiprinti Tarnybos tarptautinio bendradarbiavimo pajėgumus. Šio Nutarimo projekto poreikį lemia būtinybė užtikrinti operatyvų dalyvavimą Europos Sąjungos lygmens finansinių nusikaltimų prevencijos, analizės ir tyrimo procesuose, sudaryti sąlygas greitai keistis informacija ir efektyviau sugrąžinti nusikalstamu būdu gautą turtą.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Specialiųjų atašė nuostatai), 8 punktu, sprendimą įsteigti specialiojo atašė pareigybes diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje atitinkamos srities ministro teikimu, užsienio reikalų ministrui raštu pritarus, priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Nutarimo projektu siūloma įsteigti Lietuvos Respublikos specialiojo atašė (finansinių nusikaltimų tyrimo atašė) pareigybę Lietuvos Respublikos ambasadoje Nyderlandų Karalystėje.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas

Įsteigus naują finansinių nusikaltimų tyrimo atašė pareigybę bus atitinkamai pakeistas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigybių sąrašas, įsteigiant naują finansinių nusikaltimų tyrimo atašė pareigybę.

Finansinių nusikaltimų tyrimo atašė atranką vykdys Tarnyba Specialiųjų atašė nuostatų nustatyta tvarka.

4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais bei jo finansavimo šaltinis)

Finansinių nusikaltimų tyrimo atašė pareigybė Lietuvos Respublikos ambasadoje Nyderlandų Karalystėje finansuojama iš Tarnybai numatytų asignavimų 2026–2028 m. Visos naujai steigiamos specialiojo atašė pareigybės išlaikymo išlaidos 2026 m. bus dengiamos iš Tarnybai skirtų asignavimų.

Nuo 2027 m. ir vėlesniais metais, vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų patvirtinimo“, 20 punktu, specialiojo atašė išlaikymo išlaidų dalis, skirta apmokėti sveikatos draudimo išlaidas, Tarnybos bus perduota Užsienio reikalų ministerijai.

5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės

Sklandus ir kokybiškas bendradarbiavimas su Europolu užkardant, tiriant ir atskleidžiant nusikalstamas veikas ir kitus teisės pažeidimus valstybės finansų sistemai.

6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas

Nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų valstybės finansų sistemai atskleidimo ir tyrimo rezultatai.

² Europolo vykdomojo direktoriaus 2020 m. birželio 5 d. sprendimas įsteigti Europos finansinių ir ekonominių nusikaltimų tyrimo centrą (EFECC) kaip specializuotą Europolo padalinį (institucinis sprendimas, priimtas įgyvendinant Reglamentą (ES) 2016/794).

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos³ nuostatų įgyvendinimas	
Nutarimo projektu įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 102 punktą, kuriame numatyta užtikrinti griežtą finansų rinkos priežiūrą bei kovą su sukčiavimu ir pinigų plovimu.	
8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas	
Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.	
9. Notifikavimas⁴ Europos Komisijai	
Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.	
10. Pranešimas⁵ Europos Komisijai dėl paslaugų teikimo laisvės	
Pranešimas dėl Nutarimo projekto Europos Komisijai nėra teiktinas.	
11. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas	
Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.	
12. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios	
Pritarus Nutarimo projektu teikiams pasiūlymams, kitų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.	
13. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka	
Nutarimo projektu nekeičiamos galiojančios sąvokos ir (ar) jų apibrėžtys ir nesiūloma apibrėžti naujų.	
14. Konsultavimasis su visuomene	
14.1. Konsultavimosi tikslas	-
14.2. Konsultavimosi būdas	-
14.3. Konsultavimosi trukmė	-
14.4. Suinteresuoti asmenys	-
14.5. Apibendrinti konsultavimosi rezultatai	-
15. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene	
15.1. Derinimo būdas	Nutarimo projektas paskelbtas TAIS.
15.2. Suinteresuotos institucijos, su kuriomis derinta	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos finansų ministerija.
15.3. Derinimo rezultatai	Į derinančios institucijos – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pateiktas pastabas atsižvelgta, Lietuvos Respublikos finansų ministerija pastabų projektui neturėjo.
16. Projekto iniciatorius	
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.	
17. Projekto rengėjai	

³ Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

⁴ Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

⁵ Pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, reikalavimus.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Administravimo departamento (direktorius Vytautas Markauskas, tel. +370 5 271 7157, el. p. vytautas.markauskas@vrm.lt) Personalo valdymo skyriaus (vedėjas Karolis Gailius, tel. +370 5 271 7117, el. p. karolis.gailius@vrm.lt) patarėja Jūratė Šafranovičienė (tel. +370 5 271 7123, el. p. jurate.safranoviciene@vrm.lt).

18. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija

Į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą atsižvelgta. Pareigybės įsteigimo data nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 5 dalimi, kurioje numatyta, kad „teisės taikymo aktas, kuris yra Teisės aktų registro objektas, įsigalioja nuo jo paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame akte nenustatyta vėlesnė įsigaliojimo data.“.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Finansinių nusikaltimų tyrimo atašė Lietuvos Respublikos ambasadoje Nyderlandų Karalystėje pareigybės aprašymo projektas, 3 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Vladislav Kondratovič

Jūratė Šafranovičienė, tel. +370 5 271 7123
Tatjana Mockienė, tel. +370 677 72922